

# БІОЕТИКА



---

**Матеріали до уроків біології**

# БІОЛОГІЯ – НАУКА ХХІ СТ.

---

- Кінець ХХ і початок ХХІ ст. - це час тріумфу біологічних наук, які дають можливість зануритися в таємниці всього живого.
- Цей тріумф людського пізнання, котрий несе, безперечно, позитивні для людського існування колосальні відкриття, уможлиблює водночас перспективи глобальної катастрофи, спричиненої як нездатністю передбачити всі наслідки новітніх досягнень, так і неспроможністю зарадити негативним результатам людської діяльності щодо природи.

# ІСТОРИЯ БІОЕТИКИ

- У другій половині ХХ ст. здійснюється спроба знайти шляхи спасіння через подолання протистояння між природничими та гуманітарними науками, більше того, - через налагодження між ними співпраці. Так з'являється біоетика (з грец. - етика життя), що засвідчила поєднання двох, здавалось би, таких різних наук - біології та етики, науки про живі системи і науки про системи моральних цінностей.





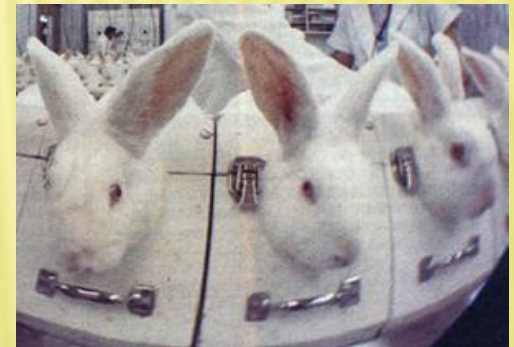
# БІОЕТИКА ЯК НАУКА

- **Біоетика** – наука про етичне відношення до всього живого, в тому числі і до людини. Це надзвичайно складний культурний феномен, який функціонує у різних проявах людської діяльності.
- Біоетику розглядають як:
  - - галузь наукового знання;
  - - академічну дисципліну;
  - - соціальний інститут ;
  - - суспільний рух.



# БІОЕТИКА

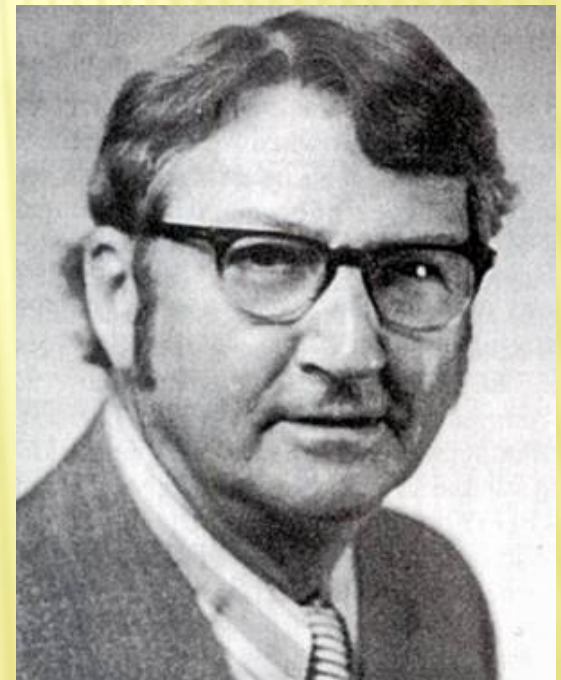
- **Біоетика** - нормативне знання, що охоплює моральну проблематику, пов'язану з розвитком біомедичних наук, які стосуються питань генетики, медичних досліджень, турботи про здоров'я і життя.
- Термін «біоетика» ввів у 1927 Фріц Ягр у статті «Біоетичний імператив», як поняття про моральні засади використання





# БІОЕТИКА В.Р.ПОТТЕРА

- Сучасне уявлення про біоетику розробив у 1971 році американський біохімік, вчений-гуманіст Ван Ренсселер Поттер з метою виокремлення вчення про моральність людської поведінки з позиції біологічно-медичної галузі та інших соціально-орієнтованих наук про життя. Одну з робіт він назвав "Біоетика: міст у майбутнє".



# БІОЕТИКА В.Р.ПОТТЕРА

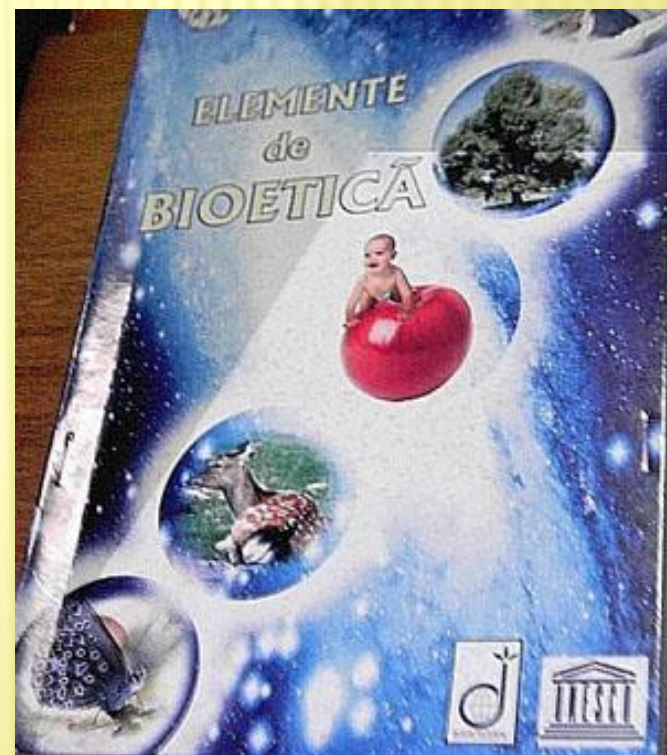
- Біоетика, на думку В.Р. Поттера, може не тільки пояснювати природні феномени, а й дати можливість тримати під контролем "небезпечні знання «.
- Вона повинна стати "наукою виживання", "новою мудрістю", що забезпечить людство "знанням про те, як використовувати знання" для досягнення соціального блага та покращення якості життя





# БІОЕТИКА В.Р.ПОТТЕРА

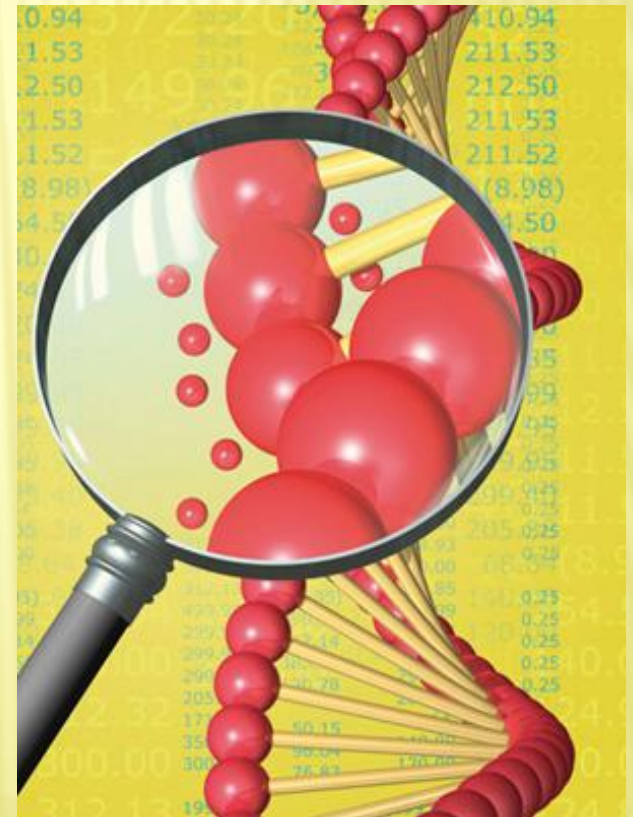
- Прийнятне виживання людини В.Р. Поттер розуміє не лише як виживання живої істоти, забезпеченої елементарними умовами життєдіяльності, а й як створення умов для духовного розвитку людини, котра спроможна взяти на себе відповідальність за своє життя, життя інших людей та майбутніх поколінь, врешті - за всіх живих істот





# 3 БІОЕТИЧНОГО КОДЕКСУ

- ❖ Визнання автономії особистості, права людини самій вирішувати питання, які стосуються її тіла, психіки, емоційного статусу.
- ❖ Застосовувати тільки ті впливи, які не заподіють шкоди будь-якій особі;
- ❖ Принцип «не нашкодь» розширюється до формули: «не тільки не нашкодь, а й чини добро».



# БІОЕТИЧНІ ПРИНЦИПИ

---

- Надання людям свободи вибору у всіх питаннях, що стосуються генетики.
- Добровільність участі людей у всіх медико-генетичних процедурах; виняток примусу з боку держави, лікарів, суспільства.
- Повага особистості людини незалежно від рівня його знань.
- Можливість генетичної освіти всіх членів суспільства;
- Повага особистості індивіда і думки меншості;
- Тісна взаємодія з організаціями, що об'єднують хворих та їх родичів;



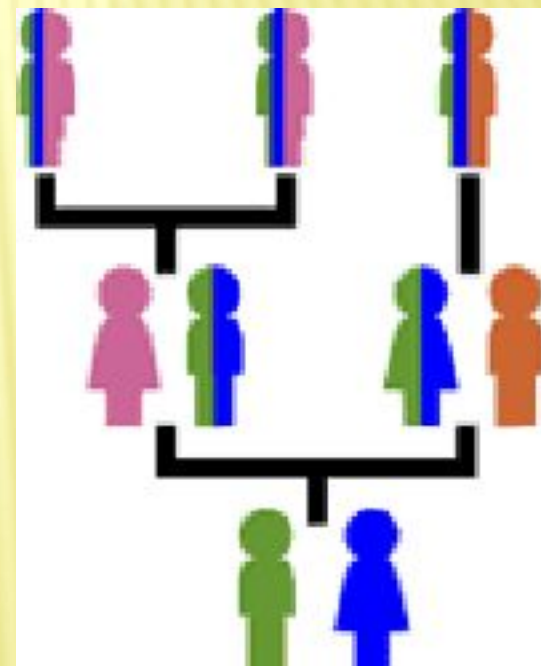
# БІОЕТИЧНІ ПРИНЦИПИ

---

- Попередження дискримінації при працевлаштуванні, страхуванні або навчанні, заснованої на генетичній інформації.
- Спільна робота з представниками інших професій з надання всіх видів медичної та соціальної допомоги хворим зі спадковими захворюваннями.
- Відмова від тестів або процедур, непотрібних за медичними показаннями.
- Постійне проведення контролю якості генетичних процедур.

# БІОЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ В ГЕНЕТИЦІ

- Результати генетичного тестування не повинні бути доступні роботодавцям, страховим компаніям та третім особам, щоб уникнути дискримінації.
- Безкоштовна рання діагностика дітей в інтересах їхнього здоров'я.
- Неєфективне використання результатів генетичного тестування для профілактики і лікування захворювання.





# ЧИ ЕТИЧНО?

- Чи етично проводити генетичні експерименти на людині?
- Чи потрібні нам нові клони, наприклад, Гітлер чи Сталін?
- Чи етичні експерименти над тваринами?



# ЧИ ЕТИЧНО?

- Чи приємно буде нам, коли навколо нас з'являться такі химери?





# ЗНАЧЕННЯ БІОЕТИКИ СЬОГОДНІ

- Біоетика регламентує поведінку людей по відношенню один до одного в умовах застосування високотехнологій, здатних змінити тіло, психіку чи (особливо) нащадків.

